

Jüri Engelbrecht

Jüri Engelbrecht on sündinud 1939. a Tallinnas. 1962. a lõpetas ta inseneridiplomiga Tallinna Tehnikaülikooli (*cum laude*) ning 1968. a kaitses samas tehnikakandidaadi kraadi. Peale järeldoktori aastat Tšehhi Tehnikaülikoolis Prahlas asus ta tööle Eesti TA Küberneetika Instituudis, kus töötab tänaseni. 1981. a kaitses ta füüsika-matemaatikadoktori kraadi Ukraina Teaduste Akadeemia Mehaanika Instituudi juures. Ta on olnud Küberneetika Instituudi vanemteadur, teadusdirektor ja käesoleval ajal on ta Mittelineaarsete Protsesside Analüüsi Keskuse juhataja. See on üks Eesti teaduse tippkeskusi ning rahvusvaheliselt tunnustatud teadusasutus.

Jüri Engelbrechti uurimistöö peasuunad on matemaatiline füüsika, biomehaanika ja mittelineaarne dünaamika. Ta on töötanud paljudes Euroopa ülikoolides nagu Newcastle's, Surrey's, Cambridge's, Pariisis, Aachenis, Torinos, Messinas, Duisburg-Essenis, Budapestis ja mujal. Ta on umbes 170 teadusartikli, mitme monograafia (Pitman, Longman, Kluwer) ja õpiku (eesti keeles) autor. Lisaks teadusuuringutele on ta seotud ka õppetöoga Tallinna Tehnikaülikoolis. Jüri Engelbrechti on autasustatud Eesti Vabariigi teaduspreemiaga, A. von Humboldti teaduspreemiaga, Eesti TA Nikolai Alumäe nimelise medaliga. 1999. a valiti ta Budapesti Tehnikaülikooli audoktoriks. Ta on Eesti Teaduste Akadeemia liige, samuti Ungari ja Läti Teaduste Akadeemiate välisliige, *Academia Europaea* liige ning paljude teiste tunnustatud ühingute ja fondide liige.

Aastatel 1994–2004 oli Jüri Engelbrecht Eesti Teaduste Akadeemia president ja alates 2004 on ta asepresident, vastutades välissuhete eest. Viimase kümnendi jooksul on ta aktiivselt edendanud Eesti teadust ja koostööd teiste Euroopa riikidega. Tema algatas kvaliteedipõhise uuringute rahastamise Eestis, tippkeskuste programmi, nõustas eksperdina Haridus ja Teadusministeeriumi jne. Ta on üks strateegia “Teadmistepõhine Eesti 2002–2006” autoritest ja juhatab nüüd järgmise strateegia “Teadmistepõhine Eesti 2007–2013” väljatöötamist.

Jüri Engelbrecht on aktiivne ka rahvusvaheliselt nii Euroopas kui kogu maailmas. Ta on Euroopa Teadusfondi (ESF) nõukogu liige, Euroopa Liidu teadusvolinikku nõustava kogu (EURAB) liige jne. Aastal 2005 oli ta Euroopa Komisjoni töögrupi liige, mis koostas Euroopa Teadusuuringute Nõukogu (ERC) töö põhiprintsiibid ja valis ERC teadusnõukogu. Ta on olnud Rahvusvahelise Teadusorganisatsioonide Liidu (ISCU) peaassamblee liige, Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) ekspert jne. Euroopa Teaduste Akadeemiate Föderatsioonis (ALLEA) on ta tegev alates 1995. aastast, olles väikeriikide teadusuuringute töögrupi, hiljem teadusuuringute koostöö töögrupi juht. Praegu on ta ALLEA juhtkomitee liige ning valiti äsja ALLEA presidendiks, mis kinnitatakse märtsis ALLEA Peaassamblee istungil Krakovis.

Peale selle on Jüri Engelbrecht Euroopa Mehaanikaühingu (Euromech) liige ning Rahvusvahelise Teoreetilise- ja Rakendusmehaanika Liidu (IUTAM) büroo-, peassamblee- ja kongressikomitee liige. Jüri Engelbrechti aktiivne tiptasemel tegevus, tema arvukad teaduslikud ja teaduspoliitilised kirjutised – tema huvide mitmekülgsus laiemalt – kõik see kokku iseloomustab väikeriikide teadus- ja teaduspoliitilise tegevuse spetsiifikat üldiselt, kus kvaliteet peab kompenseerima kvantiteeti ning mille edukuse aluseks on avatud koostöö. Teadus- ja teaduspoliitilise töö eest on teda autasustatud Eesti, Soome, Prantsuse ja Poola riiklike autasudega ning Eesti ja Bulgaaria Teaduste Akadeemiate ning Tallinna Tehnikaülikooli medalitega.

Abielus, kaks last.

Jaauar 2006